

DIŞ EKONOMİK İLİŞKİLER KURULU
FOREIGN ECONOMIC RELATIONS BOARD

Latin Amerika

Aylık Bülteni

Nisan 2017

Latin Amerika Bölgesi Son Dönem Gelişmeler Yönetici Özeti

Latin Amerika için zorlayıcı bir dış etki oluşturan ABD ticaret politikasındaki belirsizlik son bir ay içerisinde bir miktar azalmıştır.

2017 ilk çeyrek sonu resmi rakamları açıklandığında Latin Amerika Bölgesinde büyüme görülmesi bekleniyor. Tahminler, 2017 yılının ilk çeyreğinde GSYİH'nın yıllık bazda % 0.2 arttığı yönünde. Bu doğrultuda, beş çeyrek boyunca görülen daralmanın ardından, Latin Amerika'da bir büyüme yaşanması beklenmektedir.

ABD'nin Meksika'dan gerçekleştirilecek ithalata uygulayacağı vergi artırımı kararı ve ABD'nin sınıra duvar inşa edilmesi konusundaki endişeler son bir ay içerisinde bir miktar azaldı. Bununla birlikte, tüketiminde ağır ilerleyen büyüme, düşük yatırım oranı ve tüketici güven endeksindeki azalma, kısa vadeli ekonomik görünümde aşağı yönlü bir risk oluşturmaktadır.

Pasifik İttifakı ülkeleri Peru, Şili, ve Kolombiya'da şiddetli hava koşulları dönemsel olarak ekonomileri etkilemektedir. Şili'deki La Escondida bakır madeninde bu yılın başlarında yapılan grevin, ekonomiyi ilk çeyrekte daha düşük bir seviyeye çekmesi bekleniyor. Kolombiya'da hane halkı harcamalarında görülen durgunluğa rağmen, ekonominin kademeli olarak iyileştiği görülmektedir. Kolombiya'nın hükümet altyapı harcama planında bu yılın ilerleyen dönemlerinde büyümeyi desteklemesi öngörülmektedir.

Arjantin ve Brezilya ekonomilerindeki daralmanın ise ilk çeyrekte yumuşaması bekleniyor. Brezilya'daki sermaye akımlarında göze çarpan bir hareketlilik var. Bununla birlikte, Kongre'de geniş çapta yürütülen sosyal güvenlik reformu tartışması önümüzdeki aylarda ekonomide bir miktar dalgalanmaya neden olabilir.

Venezuela Yüksek Mahkemesi, anayasaya uymadığı gerekçesiyle ulusal meclisin yetkilerini geçici olarak üstlendi. Ancak halen büyük bir ekonomik kriz ile mücadele ediyor. Maduro Hükümeti ve muhalefet arasındaki gerginlikte uzlaşma sağlanması için ülkede faaliyet gösteren firma patronlarına çağrı yapıldığı biliniyor.

2008 yılında yaşanan küresel ekonomik krizin etkileri Latin Amerika Bölgesinde hala hissedilirken, bölge ekonomisi 2016 yılında % 0,7 oranında daraldı. Focus Economics tarafından Nisan ayında yapılan ankete katılan analistler, Latin Amerika'da bu yılki büyümenin %1,5 olacağını tahmin ediyorlar. Brezilya için % 0,5 ve Meksika için % 1,6 olarak tahmin edilen büyümeyi tahminleri, 2018 yılında Latin Amerika'nın %2,5 büyüyeceğini işaret etmektedir.

Arjantin

Arjantin, yılsonuna kadar AB-Mercosur ticaret anlaşması konusunda anlaşma sağlanması umut ediyor

Arjantin Dışişleri Bakanı Susana Malcorra, yaptığı açıklamada, Arjantin'in Avrupa Birliği ve Güney Amerika Mercosur bloğu arasındaki serbest ticaret anlaşması konusunda yılsonuna kadar bir anlaşma yapmayı umduğunu söyledi. Avrupa Birliği ve Mercosur 1999'da ticaret müzakereleri başlattı, ancak kısmen Arjantin'de on yıldan fazla süren sol yönetime bağlı olarak çok sayıda aksilikle karşılaştılar. Bu hükümet, yerini ticareti savunan 2015'in sonundan bu yana daha pro-ticarete dayalı bir hükümete bıraktı. Arjantinli Dışişleri Bakanı, Brüksel'de düzenlenen bir basın toplantısında "Yıl sonuna kadar bunun süreceğini umuyoruz, ancak son bir tarih değil, önümüzdeki yılın ilk çeyreğinde de olabilir" dedi. Ticaret bakanları Aralık ayında Buenos Aires'te Dünya Ticaret Örgütü toplantısında toplanacaklar. Malcorra, menşei kuralları etrafındaki sorunları olduğu gibi, gıda güvenliği önlemlerini hala tartışılması gereken önemli noktalardan biri olarak belirtti. AB ve Mercosur, her iki tarafın serbestleştirilmesi için hazırlanan ithalat listeleri de dahil olmak üzere geçen yılın Mayıs ayında piyasaya arz teklifleri isteğinde bulundu.

Kaynak:<http://www.cnbc.com/2017/04/20/reuters-america-argentina-hopes-for-agreement-on-eu-mercosur-trade-deal-by-year-end.html>

Brezilya

Brezilya Merkez Bankası Faizi 100 Baz Puan Düşürdü

Brezilya Merkez Bankası gösterge faizi 100 baz puan düşürdü ve agresif faiz indirimlerine devam edeceğini işaret etti. Brezilya Merkez Bankası, büyümeyi desteklemek için borçlanma maliyetlerinde yaklaşık sekiz yılın en büyük indirimini yaptıktan sonra, ilave agresif faiz indirimlerinin gelebileceğini işaret etti.

Brezilya Merkez Bankası Başkanı Ilan Goldfajn öncülüğünde politika yapıcılar, iki 75 baz puanlık faiz artırımının ardından, Çarşamba günü toplantıda, gösterge faizi 100 baz puan düşürerek yüzde 11.25'e çekti. Banka, böylelikle, ekim ayında başlayan gevşeme döngüsü dahilinde faizi toplam 300 baz puan indirmiş oldu.

Faiz kararının ardından yapılan açıklamada, "Ocak ve Şubat ayındaki toplantılarda belirlenene nazaran, parasal gevşeme hızındaki bu ılımlı yoğunlaşma, bu safhada uygun," denildi ve dezenflasyon sürecinin yaygın olduğu tekrarlanarak, gıda fiyatlarının olumlu arz şoku sağlamakta olduğu vurgulandı. Devlet Başkanı Michel Temer'in ekonomiyi desteklemeye yönelik çabaları henüz etkisini göstermiş değil. Ülkede işsizlik rekor seviyelere yükselirken, büyüme tahminleri durgun talebe bağlı olarak sert düşüyor. Goldman Sachs'ın Latin Amerika Baş Ekonomisti Alberto Ramos, enflasyonun bu yıl hedef seviyenin altına düşmesi ile birlikte, merkez bankasının faiz indirimlerinde diğer bir hızlanma için kapıyı açık bıraktığını kaydetti.

Kaynak:<http://www.dunya.com/finans/haberler/brezilya-merkez-bankasi-faizi-100-baz-puan-dusurdu-haberi-358012>

Ekvador

Seçim Sonuçları

Ekvador'da yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerini, sol iktidarın adayı Lenin Moreno kazandı. 16 milyon seçmenin oy kullandığı seçimlerde sandıkların tamamına yakınının açılmasının ardından, Moreno'nun oyların yüzde 51.06'sını, rakibi liberal sağın adayı eski bankacı Guillermo Lasso'nun ise yüzde 48.94'ünü aldığı açıklandı.

Sonuçların birbirine yakın çıkması üzerine seçimleri az farkla kaybeden Lasso oyların yeniden sayılmasını istedi ve ulusal seçim konseyine başvuracaklarını duyurdu. Lasso yanlısı göstericiler de konsey binasının önünde toplanarak sonuçları protesto etti. Ülkeyi geçtiğimiz 10 yılda yöneten Cumhurbaşkanı Rafael Correa ise bir açıklama yaparak çeşitli kentlerdeki protestolarda şiddet kullanmasını kınadığını açıkladı.

Seçimler öncesindeki bir ilginç atışma da Lasso ile wikileaks belgeleriyle tanınan ve 5 yıl önce Londra'daki Ekvador büyükelçiliğine sığınan Julian Assange arasında yaşandı. Lasso devlet başkanı seçildiği takdirde Assange'in elçilikten çıkarılacağını açıklamıştı. Seçimi Moreno'nun önde tamamlamasının ardından karşı açıklama gecikmedi ve bu kez Assange "Lasso ülkeyi terk ederek şirketlerini taşıdığı vergi cennetlerine gitmeli" dedi. Yeni Devlet Başkanının görevi 24 Mayıs'ta devralması bekleniyor.

Kaynak: <http://tr.euronews.com/2017/04/03/ekvador-da-51-49-luk-secim-sonucu-ulkeyi-karistirdi>

Kolombiya

Kolombiya'da Sel Felâketi

Kolombiya'nın güneyindeki yönetim bölgesi Putumayo'nun başkenti Mocoa'yı vuran sel felâketinde en az 200 kişi hayatını kaybetti. Kolombiya Kızıl Haçı'nın açıkladığı rakamlara göre, afet bölgesi ilân edilen kentte halen 220 Kolombiyalıya ulaşılamıyor. 202 kişinin yaralandığı felâketten 300'ün üzerinde ailenin etkilendiği de ifade edildi.

Felâketin, bölgenin normalde 10 günde alabileceği yağmurun bir gecede yağmasıyla ortaya çıktığı değerlendirmelerine yer verilirken, yaralıların kuzeydeki Huila yönetim bölgesinin başkenti Neiva'ya taşındığı aktarıldı. Bu arada yerel basına konuşan bazı afetzedeler, sel gelmeden birkaç dakika önce uyarı sirenlerinin çaldığını anlattı. Kolombiya'nın güneyindeki Mocoa şehrinde gece aniden bastıran yağmur Mocoa, Mulato ve Sancoyaco nehirlerinin taşmasına neden olmuş, sel 17 mahalleyi sular altında bırakmıştı.

Kaynak: <http://www.aljazeera.com.tr/haber/kolombiyada-sel-felaketi>

Küba

2017 yılında Küba'da turizm patlaması bekleniyor

FIT Cuba 2017, 7'inci Uluslararası Turizm Fuarı, adanın rekor düzeyde turistlere ulaşmasıyla gerçekleşecek ve bu fuar, Büyükşehir Belediyesi'nin bu sektördeki potansiyelini dünyaya göstermesi için büyük bir fırsat olacak. Turizm Bakanlığı (Mintur) pazarlama müdür yardımcısı Dalila Alba González, Küba'nın 2016 yılını ilk kez dört milyondan fazla ziyaretçi ile sona erdirdiğini ve bunun bir önceki yıla göre % 13'lük bir artış sağladığını hatırlattı.

Kaynak:<http://www.cubadebate.cu/noticias/2017/04/27/en-pleno-boom-turistico-llega-fit-cuba-2017-video/#.WROXL0XyiUk>

Meksika

Moody's'in değerlendirmesi

Kredi Derecelendirme Kuruluşu Moody's, Meksika hükümetinin, zayıf ekonomik performansa rağmen, mali konsolidasyonda yapısal ilerleme kaydettiğinin altını çizdi. Moody's analistleri, negatif görünümü korumak için alınan kararın, ABD ticaret politikasındaki değişikliklerden kaynaklanan "dış şok" ların, mali konsolidasyon sürecini etkileyecek ekonomik faaliyet üzerinde olumsuz bir etkisi olabileceği endişesinden kaynaklandığını belirtti. Kararını destekleyen argümanda Moody's, 2013 vergi reformu, 2016 yılı vergi ödemelerinin ertelenmesi neticesinde reel olarak yaklaşık %12 artan vergi gelirlerinde toparlanma üzerinde durduğu belirtildi. Moody's'in olumsuz görünümü, yatırımcıların 2017 sonunda veya 2018 yılının sonunda NAFTA müzakerelerinin sonuçlanmasından önce algılanan risklerdeki artışın doğrudan veya dolaylı olarak makroekonomik ve finansal istikrarı tehlikeye atarak, büyümenin nispeten düşük bir seviyeye gerilediğini yansıtıyor.

Negatif görünümü tersine çevirmek ve istikrarı sağlamak için Meksika, ticaret anlaşmasının yeniden görüşülmesinin yalnızca orta ve uzun vadeli ekonomik ve mali perspektifler üzerinde "sınırlı" bir etkiye sahip olmasını sağlamalıdır. Moody's analistleri, "Yine hükümetin mali yataklar oluşturmasına ve borçlarını önemli ölçüde azaltmasına olanak tanıyan yapısal reformların uygulanmasına devam edilmesi göz önüne alındığında, büyümenin beklenenden büyük olması durumunda yukarı doğru bir baskı oluşturabilir" dedi.

Kaynak:http://economia.elpais.com/economia/2017/04/28/actualidad/149333122_2_490726.html

Orta Amerika ve Karayipler

Panama

İhaleler, Enerji ve Güç Kaynakları

Darién eyaleti, Guna Yala bölgesi ve Las Perlas ve San Blas takım adaları için enerji ve firma gücü sözleşme ihale dokümanına onay verilmiştir. Panama Compra'da yayınlanacak olan ihale, 1 Eylül 2018 ila 30 Haziran 2030 arasındaki dönemler için Darién, Guna Yala Bölgesi, Las Perlas Takımadaları ve San Blas Takımadasında bulunan İzole Sistemler için Firma Gücü ve Gerekli Enerji Ağı kurulacak. Kamu Hizmetlerinin Ulusal Otoritesi tarafından ihale detaylarına [buraya tıklayarak](http://www.centralamericadata.com/en/article/home/Panama_Tenders_Energy_and_Firm_Power) ulaşabilirsiniz.

Kaynak:http://www.centralamericadata.com/en/article/home/Panama_Tenders_Energy_and_Firm_Power

Kosta Rika

İhracatı %9 Arttı

İlk çeyrekte mal ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre % 9'luk bir büyüme gösterdi. İlk üç ayda ihraç edilen değer 2,592 milyon dolara ulaştı. Malların rejime göre ihracatını analiz edersek Serbest Bölge % 17, belirleyici rejim ise yalnızca % 1 oranında arttı. Malların ihracındaki bu büyüme olumlu bir sonucu yansıttığı için önemlidir, ancak büyümenin sadece serbest bölge rejiminde çalışan şirketlerde yoğunlaşması endişe verici olduğu belirtildi.

Kaynak:http://www.centralamericadata.com/en/article/home/Costa_Rica_Export_s_Up_9

Guatemala

Guatemala Tekstil Sektörü ile İlgilenen Çinliler

Apparel Sourcing Show etkinliği 23-25 Mayıs tarihlerinde New York'da Grand Tikal Futura Otel'de düzenlenecek ve Orta Amerika bölgesinden gelen ve diğer ülkelerdeki tekstil şirketlerini bir araya getirecek. Etkinlik çerçevesinde, Çin tekstil girişimcilerinden oluşan bir heyet, mayıs ayında ülkeyi ziyaret ederek sektördeki iş fırsatlarını keşfedecek. İlk defa, Çin'den bir heyet katılacak. Konfeksiyon ve Tekstil Derneğine göre, Güney Kore, bu sektöre yatırım yapan tek Asya ülkesidir, çünkü 158 giyim eşyası şirketi kuruldu, 83'ü bu bölgeye aitti. Hindistan, Kolombiya, Orta Amerika ve Hindistan'dan temsilciler fuara katılacak.

Kaynak:http://www.centralamericadata.com/en/article/home/Chinese_Interested_in_Guatemalan_Textile_Sector

Şili

Şili Merkez Bankası 2017 Büyüme Tahminini Düşürdü

Şili Merkez Bankası 2017 büyüme projeksiyonunu %1-%2 bandına çekti. Aralık ayında Banka tarafından yapılan bazı senaryo tahminlerinde, 2017 yılı büyüme beklentisi %1.5-%2.5 olarak verilmişti. İnşaat ve inşaat sektörü ile bağlantılı sektörlerde görülen yavaşlamanın daha kalıcı olabileceği, öngörüsünün yanı sıra kamu sektöründe yılsonundan itibaren başlatılan grevlerin özellikle 2017 yılının ilk çeyreği büyüme rakamlarında etkisi olabileceği kaydedilmekte. 2015 yılında %2,3 büyüyen Şili ekonomisi, 2016 yılında %1,6 büyüme kaydetmişti. Şili Merkez Bankası 2018 yılı büyüme tahminini ise %2.25-3.25 bandında verdi.

Kaynak: www.bcentral.cl/Estrategia

Peru

Odebrecht Vakası

Peru Ulusal Polisi (PNP), Yargıç Richard Concepcion Carhuacho'ya 18 ay süreyle gözaltına alınmasını ve eski Başkanın Alejandro Toledo'ya karşı uluslararası tutuklama emri vermesine yönelik bir plan hazırladı. Exmandatario, Peru ve Brezilya'yı birleştiren karayolu Interoceánica Sur teklifinde Brezilya şirketi Odebrecht'ten 20 milyon dolarlık rüşvet almakla suçlanıyor.

Kaynak: http://internacional.elpais.com/internacional/2017/04/22/america/1492872136_247479.html

Venezuela

Venezuela'da Asgari Ücret Yüzde 60 Artacak

Venezuela görevden alınması talebiyle gösterilerin devam ettiği Devlet Başkanı Nicolas Maduro, maaşları artırma ve bedava ev dağıtma vaadinde bulundu. Devlet Başkanı Maduro, katıldığı bir televizyon programında asgari ücretin 1 Mayıs'tan itibaren yüzde 60 oranında arttırılacağını söyledi. Maduro ayrıca birkaç eyalette yüzlerce yeni daire anahtarının yetkililerce halka dağıtılacağını belirtti. Enflasyonun üç haneli rakamlara ulaştığı ülkede, bu yıl üçüncü kez işçi maaşlarında düzenleme yapılmış olacak.

Söz konusu yeni düzenleme ile asgari ücret, gıda sübvansiyonları da dahil olmak üzere, kara borsada 50 dolardan az bir paraya tekabül eden 200 bin bolivar olacak. Zamların ülkedeki krizi artıracığını kaydeden muhalefet, Maduro'yu, ülkede ekonomiyi çökertmekle suçlamıştı. Maduro ise siyasi düşmanları ve iş adamları tarafından yürütülen ekonomik savaşla karşı karşıya olduğunu ileri sürmüştü.

Ekonomik kriz ve hükümet karşıtı gösterilere sahne olan petrol zengini Venezuela'da halk, saatler süren elektrik kesintileri, ilaç ve temel gıda ürünlerinin eksikliği nedeniyle zorluk çekiyor. Uluslararası Para Fonu (IMF) verilerine göre, enflasyon rakamlarının 2017'de 4 haneli rakamlara ulaşmasının beklendiği ülkede hükümet,

2015'ten bu yana verilerini açıklamıyor. Nakit sıkıntısının yaşandığı ülkede, ATM'lerden sadece çok düşük miktarlarda para çekilebiliyor.

Ülkede 4. haftasına giren hükümet karşıtı gösterilerde ölenlerin sayısının yükseldiği kaydedilmiş, Venezuela Başsavcısı Luisa Ortega Diaz, 25 Nisan'da gösterilerde 26 kişinin yaşamını yitirdiğini, 400'den fazla kişinin yaralandığını, yaklaşık bin 300 kişinin gözaltına alındığını açıklamıştı.

Kaynak:<https://www.sondakika.com/haber/haber-venezuela-da-asgari-ucret-yuzde-60-artacak-9562383/>

Türkiye-Latin Amerika İş Konseyleri'nde Geçtiğimiz Ay:

Türkiye-SICA Dışişleri Bakanları Forumu DEİK Resepsiyonu - 19 Nisan 2017, InterContinental Hotel, İstanbul

Türkiye-Orta Amerika Entegrasyon Sistemi (SICA) İkinci Dışişleri Bakanları Forumu, T.C. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun daveti üzerine 20-21 Nisan 2017 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirildi. Forum kapsamında, DEİK/Orta Amerika ve Karayipler İş Konseyi tarafından düzenlenen Resepsiyon, T.C. Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı, Kosta Rika Dışişleri Bakanı ve SICA Dönem Başkanı Manuel González Sanz, SICA İcra Sekreteri Werner Isaac Vargas Torres, Belize Dışişleri Bakanı Wilfred Peter Elrington, El Salvador Dışişleri Bakanı Hugo Martínez Bonilla, Guatemala Dışişleri Bakanı Carlos Raul Morales Moscoso, Honduras Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanı Maria Dolores Agüero Lara, Panama Dışişleri Bakan Yardımcısı Maria Luisa Navarrrro, DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan ve İş Konseyi Başkanı Aykut Eken'in katılımları ile 19 Nisan 2017 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi.

T.C. Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı, Türkiye'nin dünyanın her bölgesinde barışı destekleyen bir ülke olduğunu hatırlattı ve SICA, Latin Amerika ve Karayip Devletleri Toplulukları (CELAC) üyesi ülkeleri Türkiye'de ağırlamaktan büyük mutluluk duyduğunu söyledi. Türkiye'nin, dünyanın birçok yerinde dünden bugüne var olan siyasî kriz, savaş ve çatışmaların son bulması için üzerine düşen vazifeyi her zaman hakkıyla yaptığını belirten Bakan Avcı, Türkiye'nin daima demokrasinin, hakkın ve hukukun yanında olduğunu söyledi. Kültür ve turizm alanında bölge ülkeleri ile önümüzdeki dönemde güzel projeler gerçekleştirmeyi umut ettiklerini dile getiren Bakan Avcı, tarih boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapan Türkiye'nin, farklı tarihî, kültürel zenginlikleri ve doğal güzellikleriyle; başta deniz, kültür, inanç, kış, sağlık, termal, gastronomi olmak üzere farklı turizm çeşitlerine yönelik büyük bir turizm potansiyeli olduğunu söyledi.

DEİK Başkanı Ömer Cihad Vardan ise, Türkiye ile SICA Bölge ülkeleri arasında güçlü ekonomik bağlar oluşturulması için bir yol haritası çizilerek gelecekte ilişkilerin planlanması gerektiğini söyledi. DEİK'in yapısı, Türk iş dünyasındaki işleyiş ve temsil gücüne değinen Vardan, bölge ülkeleriyle ticaret ve yatırım alanında güçlü bağlar kurulacağına inandığını söyledi.

DEİK/Türkiye-Orta Amerika ve Karayipler İş Konseyi Başkanı Aykut Eken, DEİK'in İş Konseyleri aracılığıyla öncü bir rol üstlendiğini, özellikle Orta Amerika ve Karayipler gibi uzak coğrafyalarda, mesafeleri yok eden geliştirici bir faaliyet içerisinde olduğunu

belirtti. İş Konseyi Başkanı Eken, 2015 yılı verilerine göre SICA ülkeleriyle Türkiye arasında 410 Milyon ABD Doları ticaret hacminin yetersiz olduğunu; fakat bu rakamların hızla geliştirileceğine olan inancının tam olduğunu vurguladı.

SICA

Orta Amerika Entegrasyon Sistemi (SICA) Belize, Dominik Cumhuriyeti, El Salvador, Guatemala, Honduras, Kosta Rika, Nikaragua ve Panama olmak üzere toplam 8 ülkeden oluşmaktadır. Sistem, bölgedeki siyasi kriz, savaş ve çatışma dönemleri ve diktatörlük yönetimlerinden edinilen tecrübe hesaba katılarak tasarlandı. Sistem aynı zamanda, ülkelerin iç anayasa dönüşümleri ve bölgedeki demokratik rejimlerin varlığıyla birlikte bölgeyi barış, özgürlük, demokrasi ve kalkınma alanına dönüştürmeyi amaçlamakta ve temeli insan haklarına saygıya dayanmaktadır.

CELAC

Latin Amerika ve Karayip Devletleri Toplulukları (CELAC), Latin Amerika ve Karayipler'de 33 ülkeden oluşan diyalog ve siyasi anlaşma için hükümetler arası bir mekanizmadır. Latin Amerika ve Karayipler'in siyasi, ekonomik, sosyal ve kültürel çeşitliliğini bölgesel entegrasyon bazında dengelemek için oluşturulmuştur. Toplamda 600 milyon kişiyi kapsamaktadır. CELAC, bölgedeki tüm ülkeler arasında sosyal kalkınma, eğitim, nükleer silahsızlanma, kültür, finans, enerji ve çevre gibi alanlarda saygın bir diyalogun derinleştirilmesine yardımcı olmuştur.

Küba-Venezuela Ticaret Heyet Ziyareti, 23-27 Nisan 2017

DEİK ve TİM işbirliğinde 23-27 Nisan tarihleri arasında Küba'nın başkenti Havana'ya ve Venezuela'nın başkenti Karakas'a ticaret heyet ziyareti gerçekleştirildi. Havana'da gerçekleştirilen iş forumu, Havana Ticaret Odası Başkanı, Uluslararası Yatırım Direktörü, T.C. Havana Büyükelçisi Sn. Berris Ekinci, DEİK&TİM Heyet Başkanı Mustafa Çıkrıkçioğlu'nun katılımları ile gerçekleştirildi. Küba ekonomisinin halen merkezî bir ekonomi olduğu, ancak son dönemde ekonomide yeni açılımlar başladığı belirtildi. Yabancı şirketler ancak Küba devlet şirketleriyle ortak şirketler kurarak ülkede yatırım yapabilmektedir. Üretimin büyük bir kısmı hükümet kuruluşları tarafından gerçekleştirilmekte olup, iş dünyasının muhatabı kamu kurumlarının satın alma temsilcileridir. Küba pazarı uzun dönemde, dış ticaret ve yatırımlar açısından önemli potansiyele sahiptir. Ancak, pazara giriş fırsatlarına karşın, sermaye yetersizliği ve nakit sıkıntısı nedeniyle ülkenin ithalat kapasitesi sınırlıdır. Küba pazarına girmek isteyen firmalar için iki seçim vardır. Bu alternatifler devlet kontrolünde çalışan Kübalı ortak firma ile yatırım ortaklığı kurmak veya devlet kontrolündeki firmaya ihracat yapmaktır. Küba'ya satış yapmak isteyen firma doğrudan yetkilendirilmiş Kübalı ithalatçı firma ile ilişki kurmalıdır. Alım satım kararları, politik görüşmeler ve ihracat finansmanı sağlanması olanağına göre değerlendirilmektedir. İhracatta peşin ödeme (akreditif) tercih edilmelidir. Formu 100'e yakın Kübalı firma temsilcileri katılım gerçekleştirmiştir. Firmaların gerçekleştirdiği ikili görüşmelerin ardından forum sona erdi.

Karakas'da gerçekleştirilen iş forumu, Dış Ticaret ve Yatırım Bakanı Jesus Faria, T.C. Karakas Büyükelçisi Şule Öztunç ve DEİK&TİM Heyet Başkanı Mustafa Çıkrıkçioğlu'nun katılımları ile gerçekleştirildi. Venezuela ekonomisi derin bir krizdedir ve kısa vadede bu durumun değişmesi beklenmemektedir. Ülkede gıda krizi

devam etmektedir. Dünya Bankası iş yapma kolaylığı endeksinde Venezuela 189 ülke arasında 186. sıradadır. Venezuela yüksek petrol fiyatlarından önemli ölçüde yararlanmış ve artan petrol gelirleri sayesinde bu kapsamda sosyal harcamaları da artırmıştır. Ayrıca, Venezuela Hükümeti petrol ve madencilik başta olmak üzere, bankacılık, çimento, iletişim gibi birçok sektördeki özel şirketi kamulaştırmış, döviz hareketleri kontrol altına alınmıştır. Petrol fiyatlarının yüksek olduğu dönemde tasarruf edilmemesi ülke ekonomisi açısından bilahare oldukça olumsuz sonuçlar doğurmuştur. 2016 yılı sonunda ticaret hacmi 83 milyon Dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarın yaklaşık 18 milyon Doları bu ülkeye yaptığımız ihracattır. Türkiye'nin Venezule'ya ihraç ettiği ürünlerin başında yolcu, balıkçı gemileri ile demir/çelik profil ve çubuklar gelmektedir. 2016 yılı sonu itibarıyla Venezuela'dan ithalatımız 65,2 milyon dolar civarındadır. Türkiye'nin Venezuela'dan gerçekleştirmiş olduğu ithalatta en önemli ürün petrol kömürüdür. Kasım 2016'da, Cumhurbaşkanı Maduro'nun ülkemizi ziyareti sırasında, "Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Bolivarcı Venezuela Cumhuriyeti Petrol Bakanlığı Arasında Tamamlayıcı İşbirliği Anlaşması" imzalanmıştır. Anlaşmayla, TPIC ve Venezuela Devleti Petrol Şirketi PDVSA arasında "Petrokok Karşılığı Liman ve Taşıma Sistemini İyileştirme Projesi", Türk Hava Yolları (THY) Filosuna Caracas ve/veya Havana'dan Yakıt İkmali, THY'na İstanbul Teslimli Uzun Vadeli Jet Yakıtı Satışı, Depolama Tesisleri ve Barter Anlaşmaları başlıkları altında işbirliğinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Forumu 150'yi aşkın Venezuelalı firma katılım gerçekleştirmiştir. Forum ikili görüşmelerin ardından sona erdi.

DEİK/TÜRKİYE-AMERİKA İŞ KONSEYLERİ

Bölge Koordinatörü

Merih KEPEZ ÖRNEK

mkepez@deik.org.tr

İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı

Murat Can MENTEŞ

mmentes@deik.org.tr

İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı

Melike HOCAOĞLU

mhocaoglu@deik.org.tr

İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı

Selin ERGENE

sergene@deik.org.tr